

Megmutatják a megyei adatok, hol növelik leginkább a halálozást a hőhullámok

Magyar kutatók az elmúlt tizenegy év adatai alapján megvizsgálták, mely megyéket sújtották leginkább a hőhullámok, és hol jártak a legnagyobb többlethalálozással. Szabó Péter és Pongrácz Rita, az ELTE Meteorológiai Tanszék kutatóinak vizsgálata azt mutatja, hogy a hőhullámok egészségügyi hatása nem mindenütt követi a hőség gyakoriságát, ami fontos szempont lehet a közegészségügyi felkészülésben.

A déli és délkeleti országrészben az elmúlt tizenegy évben nyaranta átlagosan két-három hőhullámos hét fordult elő, de a hőhullámok egészségügyi következményei ennél jóval összetettebb képet mutatnak. Szabó Péter és Pongrácz Rita elemzése szerint nem azokban a megyékben volt a legnagyobb a többlethalálozás, ahol a legtöbb hőhullám fordult elő. Ez arra utal, hogy a felkészültség, az egészségügyi ellátás, a lakáskörülmények és más helyi tényezők is jelentősen befolyásolhatják, mennyire veszélyes egy hőhullám az ott élők számára.

A hőhullámok ma már sokkal hosszabbak, intenzívebbek és gyakoribbak, mint néhány évtizede

A kutatók a hőhullámokat nem a napi csúcshőmérséklet, hanem a napi átlaghőmérséklet alapján vizsgálják, mert ez tükrözi legjobban azt, hogy az éjszakák mennyire képesek enyhülést hozni. Ha az éjszakák is melegek maradnak, a szervezet regenerálódási lehetősége jelentősen csökken, így a tartós hőterhelés fokozza az egészségügyi kockázatokat. Magyarországon a másod- és harmadfokú hőségridó küszöbértékei is ezt a mutatót alkalmazzák.

Korábbi kutatásaik már kimutatták, hogy a múlt század hetvenes-nyolcvanas éveiben a harmadfokú hőhullámok az ország nagy részén gyakorlatilag ismeretlenek voltak, ma viszont rendszeresen előfordulnak, különösen az Alföldön és a nagyvárosokban. Továbbá 90%-os bizonyossággal állítható, hogy a hőhullámok gyakoribbá válása nem természetes ingadozás, hanem az emberi tevékenység következménye.

Nem a legforróbb megyékben a legnagyobb a többlethalálozás

A kutatók a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) és a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) adatai alapján 2015 és 2025 között, heti bontásban elemezték a hőhullámokat és a halálozási adatokat mind a 19 megyében és Budapesten. A legtöbb hőhullámos hetet Csongrád-Csanád, Békés és Bács-Kiskun megyében regisztrálták, ahol a május-szeptemberi időszakban évi átlagban két-három héten is előfordult tartós, éjjel-nappali hőterhelés.

A halálozási adatok azonban más mintázatot rajzoltak ki. Az intenzív hőhullámok idején meglepő módon Tolna megyében 35, Baranyában 28, Jász-Nagykun-Szolnokban 26, Bács-Kiskunban 25, Budapesten és Békésben pedig mintegy 24 százalékos többlethalálozást eredményeztek. Csongrád-Csanádban ugyanakkor – noha ez az ország legmelegebb megyéje – a többlethalálozás ennél alacsonyabb volt, ami a kutatók szerint összefügghet a jobb alkalmazkodással és a légkondicionált lakások országon belüli legmagasabb arányával.

A kutatók felidéznek azt is, hogy a 2024. júliusi, az idei nyár előtti leghosszabb és legintenzívebb hazai

hőhullám idején Budapesten a kéthetes forró időszak alatt 34 százalékos többlethalálozás következett be az azévi május-szeptemberi időszak átlagához képest.

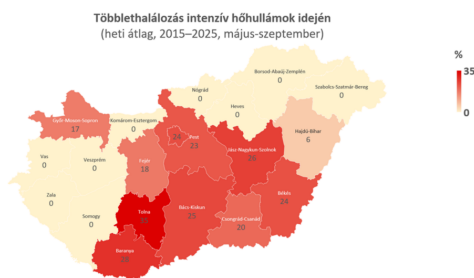
A megyei adatok a felkészülést is segíthetik

A kutatás szerint a heti bontású, megyei elemzések pontosabban jelölhetik ki azokat a térségeket, ahol a közegészségügyi és szociális ellátórendszereket, valamint a hőhullámokhoz kapcsolódó alkalmazkodási intézkedéseket érdemes megerősíteni. A hőség különösen az idősekre, a krónikus betegekre, a kisgyermekekre és azokra jelent veszélyt, akik olyan lakásokban élnek, amelyek éjszaka sem tudnak megfelelően lehűlni.

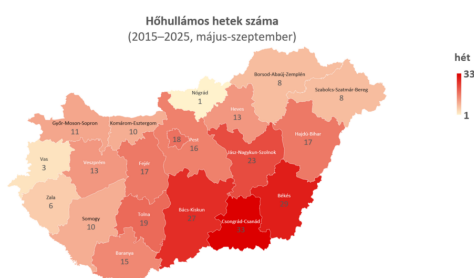
A kutatók szerint ezért a hőhullámokra való felkészülés nem korlátozódhat a hőségriadók idején ismételt tanácsokra. Hosszabb távon az egészségügyi és szociális ellátásnak, a várostervezésnek és más közpolitikai területeknek is alkalmazkodniuk kell a gyakoribb és intenzívebb hőhullámokhoz, hogy mérsékelni lehessen azok egészségügyi következményeit.

Sajtókapcsolat:

- Szabó Péter, éghajlatkutató
- ELTE Meteorológiai Tanszék
- szabo.p.elte@gmail.com

© A szerzők ábrája a Hungaromet, a KSH és a NEAK adatai alapján számított értékekkel
Többlethalálozás intenzív hőhullámok idején.

© A szerzők ábrája a Hungaromet adatai alapján számított értékekkel
Hőhullámos hetek száma.

Eredeti tartalom: Másféllok

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=31764>